

## VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Door de hooge prijzen van papier, illustraties en drukken zijn we genoodzaakt den abonnementsprijs van **DE LEVENDE NATUUR** met den nieuwen jaargang te brengen op f 5.75 per jaar.

**W. VERSLUYS' Uitgevers-Mij.**

**FRANK SOUTHGATE** †. — Door mr. Arthur H. Patterson van Great-Yarmouth, de bekende naturalist der Norfolk-Broads, wordt mijne aandacht gevestigd op het sneuvelen van den artist en vogelteekenaar F. Southgate. Waar er tegenwoordig helaas zoovele bekende ornithologen hun leven op het slagveld verliezen <sup>1)</sup>, bleef de figuur van dezen jongen man, die zich nooit op den voorgrond stelde en die toch zooveel belofde, licht onopgemerkt. Vandaar Patterson's verzoek, om zijne nagedachtenis ook in een Nederlandsch orgaan te willen huldigen, hetwelk te meer recht van bestaan heeft, wijl Southgate uitmuntte in het afbeelden van vogels, temidden van het hem omringende Norfolk'sche moeraslandschap, dat zoo levendig herinnert aan vele onzer Nederlandsche streken van dergelijken aard en gesteldheid. In tegenstelling met Thorburn, die den achtergrond doorgaans even nauwkeurig placht te detaillieren als de structuur van elk veertje der hoofdfiguren, legde Southgate al zijn kunde en zorg in de vogels op den voorgrond en wist de entourage op zoo meesterlijke wijze te verwazigen, haar zoo teer en subtiel te behandelen, dat zijne aquarellen tot het allerbeste behooren, dat ooit op ornitho-illustratief gebied is uitgekomen. En zijne opvatting was volmaakt juist, want, merkt Patterson op, »for who, in watching a heron, wading in a shallow, or a spoonbill, spooning in a grup, takes in more than a misty outlook beside and beyond it?...«

Wie met Patterson's boeken op de hoogte is, zal zich de magnifieke platen herinneren welke Frank Southgate leverde voor »Nature in Eastern Norfolk« en »Notes of an Eastcoast-Naturalist«. In het bijzonder vormen de buitengewoon fraai geteekende bergeenden van het frontispiece en de »Woodcock-corner«, evenals de lepelaars-en-kluiten en de vechtende kemp-haantjes een uitmuntend staaltje van zijn kunnen. Trouwens, ook de zwarte ruiters, de allerbekoorlijkste baardmannetjes en de door een slechtvalk geattakeerde wilde-eend behooren zonder twijfel tot het allerbeste, wat ze op dit gebied bezitten in binnen- en buitenland. Het voorzeker hooggeprezen werk van Kleinschmidt, Czörgey, Thorburn of Keulemans staat niet op de hoogte, welke de artist Southgate, hoe jong nog pas, reeds te bereiken wist, zoowel in vogelteekening als in omringend landschap en in eene gelukkige combinatie van beide. Wijl hij speciaal uitmuntte in de uitbeelding van het moerasgevoelte en van de stemmingen, aan welke ook ons lage land zoo rijk is, valt het dubbel te betreuren, dat de oorlog ook dit jonge, veel belovende leven niet heeft gespaard. Want onwillekeurig gaan onze gedachten uit naar de mogelijkheid, welke niet, zooals nu, voor goed zoude zijn weggenomen, wanneer het aan Southgate ware opgedragen voor een standaardwerk der Nederlandsche ornithologie het noodige plaatwerk te leveren. Het zou ons, voorzoover betreft het illustratief gedeelte, geplaatst hebben aan de spits van welhaast alle lokaal-faunistische werken op vogelgebied. Welke hoop thans vervlogen is voor immer.

Southgate illustreerde ook Dut's bekende »Norfolk Broads« en »Wild life in East-Anglia« alsook Thomas' »Open air«. Karakteristiek werk verscheen van hem nog in »Sporting and Dramatic News«.

A. B. WIGMAN.

<sup>1)</sup> Zoo brengt het maandschrift »British Birds« van Februari ons de doodstijding van den ook hier te lande welbekenden F. C. Selous, »killed in action« op 65-jarigen leeftijd.

**Orobanche ramosa.** — De laatste aflevering van het »Tijdschrift over Plantenziekten« bevat een artikel over »Het Hennepvuur« (*Orobanche ramosa* L.). Deze over het algemeen in ons land zeer zeldzame plant komt in enkele gemeenten van Maas en Waal in zoo groote hoeveelheden, parasiteerende op tabak, voor, dat zij bij kruiwagenvrachten vol uit de landen verwijderd werden. Het hennepvuur komt het meest voor op de lichtere tabaksgronden, waar de cultuur vrij zeker het oudst is; merkwaardig waren de groote plaatselijke verschillen, die in 1915 en 1916 werden waargenomen; vlak naast elkaar vindt men velden, waar geen enkele plant aanwezig is, en velden, die er van wemelen. De schade is niet onbelangrijk, daar tengevolge van de saponttrekkingen aan de tabaksplanten door de parasiet het tabaksblad niet voldoende uitgroeit.